VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 132)**

z dnia 3 kwietnia 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 132)

3 kwietnia 2013 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Haliny Rozpondek (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, wysłuchała:

– informacji na temat wykorzystania środków unijnych na poszczególne programy realizowane w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007-2013 (stan na dzień 31 grudnia 2012 r.).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marceli Niezgoda** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego wraz ze współpracownikami, **Marzena Rajczewska** doradca techniczny w Najwyższej Izbie Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak**, **Dariusz Myrcha** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dzień dobry. Witam państwa serdecznie na posiedzeniu Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Witam państwa posłów, witam przedstawicieli rządu – pana ministra Marcelego Niezgodę wraz z osobą towarzyszącą. W dzisiejszym porządku dziennym mamy informację na temat wykorzystania środków unijnych na poszczególne programy realizowane w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007-2013 (stan na dzień 31 grudnia 2012 r.). Czy ktoś z państwa ma uwagi do porządku obrad? Nie widzę zgłoszeń. Wobec powyższego przystępujemy do jego realizacji. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Marceli Niezgoda:

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Informacja dotycząca stanu wykorzystania środków na koniec 2012 r. została państwu przekazana w ujęciu tabelarycznym. Postaram się w kilku częściach odnieść do niej, a także w kilku miejscach przekazać dane już na koniec I kwartału 2013 r.

Otóż na koniec ubiegłego roku podpisanych było ponad 80 tys. umów, co stanowiło 84% alokacji. Były to już umowy podpisane o dofinansowanie. Certyfikowano czyli rozliczono już w Komisji Europejskiej kwotę 159 mld zł, co stanowiło 52% dostępnej alokacji. Tak więc 52% środków już jest zwróconych Polsce. W tym momencie mamy 83 tys. umów i jest to 85,3% całości funduszy i jest to blisko 83% całej alokacji, która została zwrócona przez Komisję Europejską.

Krajowe i regionalne programy operacyjne obejmują łącznie 173 priorytety. Dla 125 z nich kontraktacja przekracza 80% dostępnych środków. Nie identyfikujemy alarmującego czy też rażąco niskiego poziomu kontraktacji – tzn. takiego, który odbiegałby w sposób niepokojący od średniej. W ramach tychże 173 priorytetów jest ponad 300 działań. I tutaj, tytułem uwagi – ponieważ, jak wcześniej powiedziałem, kontraktacja jest na poziomie ponad 86% – identyfikujemy też działania, których średnia odbiega w sposób znaczny od średniej dla całych Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, dla całej perspektywy. Opatrzę to takim komentarzem, iż najczęściej są to działania, które mają charakter długofalowy, w szczególności w dziedzinie infrastruktury, a także w działaniach B+R, gdzie mamy podpisane umowy, a postęp jest dopiero kwestią przyszłości.

Podsumowując – nie identyfikujemy zagrożeń krytycznych, dotyczących całości wdrażania funduszy. Natomiast tu, gdzie są kwestie wymagające uwagi, to myślę, że reagujemy na bieżąco. Opinii publicznej znane są ostatnie sprawy związane z płatnościami, z zawieszeniem i odblokowaniem płatności na drogi. Chcę powiedzieć, że założony plan certyfikacji na I kwartał tego roku został osiągnięty. W związku z tym w tej perspektywie, liczonej do końca 2015 r., nie identyfikujemy w tym momencie takich zagrożeń, o których moglibyśmy mówić jako o krytycznych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo panu ministrowi. Otwieram dyskusję. Jako pierwsza pani przewodnicząca Kloc.

Poseł Izabela Kloc (PiS):

Pani przewodnicząca, panie ministrze. Dzisiejsze posiedzenie Komisji ma być poświęcone i związane jest przede wszystkim z materiałem, który otrzymaliśmy, dotyczącym szacunkowego wykorzystania alokacji NSRO w podziale na programy i priorytety, ponieważ takie właśnie pismo wystosował – z tego, co wiem – pan przewodniczący Komisji, pan Piotr Zgorzelski, prosząc o informację na temat wykorzystania funduszy unijnych na lata 2007-2013.

Niestety, po raz kolejny – bo to nie jest pierwsze spotkanie, gdyż w poprzednich kadencjach również prosiliśmy o bardziej szczegółową, bardziej konkretną informację, z podziałem na priorytety i działania w wykorzystywaniu środków unijnych – ta informacja nie spełnia oczekiwań, które były przedstawione w piśmie pana przewodniczącego Zgorzelskiego. Ja miałabym taką propozycję, aby przerwać to dzisiejsze posiedzenie Komisji i poczekać na pełną informację pana ministra, odnośnie do wykorzystania środków unijnych z podziałem na priorytety i działania. Zawężanie tego tematu tylko i wyłącznie do podpisanych umów na dofinansowanie jest tego rodzaju zawężeniem, który nie pozwala nam w sposób pełny i właściwy ocenić stopnia wykorzystania środków unijnych. I właśnie dlatego bardzo proszę i wnioskuję o przerwę, aby pan minister uzupełnił informację pisemną – tak zresztą, jak to się dzieje na stronach internetowych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, gdzie państwo podajecie zarówno umowy o dofinansowanie, jak i wnioski o płatność. Ja już nie mówię, żeby podawać ile w poszczególnym priorytecie zostało zwróconych pieniędzy, ale o wnioski dotyczące płatności ta informacja powinna być uzupełniona.

Dziwię się, że po raz kolejny uchylacie się przed takim obowiązkiem. Jest to obowiązek wynikający również z rozporządzeń unijnych, informowania społeczeństwa o wykorzystaniu środków unijnych. Państwo nagminnie tego obowiązku nie chcecie realizować. A wiadomo, że system jest tak skonstruowany, że wystarczy tylko z SIMIK-u wydrukować i po prostu to jest. Byłam na ostatnim posiedzeniu podkomisji, w którym uczestniczył pan dyrektor, i wówczas prosiłam i zwracałam uwagę na to, żebyśmy otrzymali kompleksową informację. Nie wiem dlaczego państwo nie chcecie nam podać właściwej i pełnej informacji na temat wykorzystania środków unijnych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo. Sama pani poseł mówi, że jest taka informacja na stronach internetowych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Myślę, że skoro my posłowie mamy już teraz najnowszy sprzęt, to możemy sobie każdą taką informację sprawdzić…

Poseł Izabela Kloc (PiS):

Muszę sprostować, pani przewodnicząca. Otóż na stronach internetowych jest podana informacja na poziomie programów. Tymczasem pismo pana przewodniczącego Zgorzelskiego dotyczyło większych szczegółów niż tylko program. Czyli priorytetów i działań, ale zarówno jeśli chodzi o umowy o dofinansowanie, jak i wnioski o płatność. I tu jest ta zasadnicza różnica. My po prostu nie wiemy, co w którym działaniu i ile środków jest wykorzystanych. Tego po prostu nie wiemy. Wie to pan minister i dziwię się, że nie chce nam powiedzieć. Widocznie coś chce ukryć – bo inaczej tego nie można zinterpretować.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Jak dotąd działalność ministerstwa była bezbłędna – nic nie ukrywano.

Poseł Izabela Kloc (PiS):

W tym zakresie niestety nie. Nigdy takiego materiału nie dostaliśmy i ja oczekuję, że wreszcie taki materiał otrzymamy.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Bardzo proszę – pan poseł Zaborowski.

Poseł Zbyszek Zaborowski (SLD):

Myślałem, pani przewodnicząca, że najpierw rozstrzygniemy wniosek. Mnie trudno powiedzieć czy mamy pełną informację, bo mnie „bokiem wychodzi" to, co państwo nam przysłali. To w ogóle trudno przeczytać. Natomiast chciałem zapytać tradycyjnie o kolej. Gdyby pan minister zechciał powiedzieć – jeśli chodzi o modernizację kolei – ile środków zakontraktowano, ile nastąpiło płatności i co z tym wnioskiem rządu o przesunięciu środków na drogi oraz jaki jest stan negocjacji w tej sprawie.

Pan minister był uprzejmy wspomnieć, iż odblokowano środki przeznaczone na budowę dróg. Czy również na te drogi, gdzie kwestionowano wynik przetargu? Czy to również dotyczy tych dróg – gdyby pan minister zechciał to sprecyzować. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Kto z państwa posłów jeszcze chciałby zabrać głos?

Poseł Izabela Kloc (PiS):

Nie mamy dzisiaj o czym rozmawiać, bo nie mamy materiałów na ten temat.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Bardzo proszę pana ministra o ustosunkowanie się do tych dwóch wypowiedzi.

Podsekretarz stanu w MRR Marceli Niezgoda:

W kwestiach dotyczących kolei – precyzyjne dane dotyczące stanu kontraktacji – to jest przekrój kilku działań, więc odpowiedź zostanie przekazana w formie pisemnej. Również i te precyzyjne dane dotyczące proporcji środków na kolej i drogi. Bo rozumiem, że pytanie było tego rodzaju – ile jest na kolej, ile jest na drogi? W tej pisemnej odpowiedzi zawrzemy też informację dotyczącą planowanego zwiększenia poziomu współfinansowania inwestycji kolejowych, gdyż w tym momencie nie mam danych dotyczących kwot na kolej.

Natomiast odnosząc się do uwag w sprawie przekrojowego potraktowania czy też ujęcia informacji na temat wykorzystania środków unijnych, powiem tak. Oczywiście zawsze można jakby dodatkowe informacje jeszcze przedkładać. Ja nie widzę tu żadnych przeszkód. Natomiast tu, w tej informacji, podane są dane w ujęciu na programy operacyjne, w ujęciu na priorytety. I już z tych danych widać, że tu nie ma nic do ukrycia. Dlatego absolutnie nie zgodziłbym się z zarzutem, że coś tu ukrywamy. Każdy program operacyjny ma swój komitet monitorujący. W obradach takiego komitetu uczestniczą delegowani członkowie, ale zawsze są to przedstawiciele i reprezentanci różnych środowisk. Każdy komitet monitorujący dostaje taką informację. To są dane dostępne i…

Poseł Izabela Kloc (PiS):

My też, panie ministrze, je chcemy.

Podsekretarz stanu w MRR Marceli Niezgoda:

Pytanie tylko o zakres i stopień szczegółowości.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Panie ministrze, my jesteśmy Komisją Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej i zajmujemy się także sprawami polityki regionalnej. Stąd we wniosku pana przewodniczącego była prośba o przesłanie informacji na temat ilościowego i procentowego wykorzystania środków unijnych na poszczególne programy. Prosilibyśmy jednak o zrealizowanie tego wniosku. Bardzo proszę, pan przewodniczący Makowski.

Poseł Tomasz Makowski (RP):

Miałem zamiar zadać kilka szczegółowych pytań – interesuje mnie zwłaszcza pomoc techniczna – ale wstrzymam się do czasu uzyskania pełnej informacji, bo zakładam,

że nie ma problemu, żeby dorzucić jeszcze dwie, trzy kolumny do informacji. A mianowicie, umowy i dofinansowanie – to jest raz, wnioski o płatność – to dwa, wypłacone kwoty pieniędzy – to trzy. I wtedy mamy jasny i czytelny obraz jakie środki zostały wykorzystane efektywnie. Bo dzisiaj faktycznie – tu muszę się zgodzić – pan, panie ministrze, wpisał tylko, że umowy, decyzje o dofinansowanie zostały podpisane. Jednak sam pan wie, że wielu beneficjentów rezygnuje w trakcie projektów z różnych przyczyn, bądź też na etapie drugiego, trzeciego stopnia zostają wykluczeni. Dlatego faktycznie to nie jest pełna informacja i przyłączam się do tego, by ją uzupełniono.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Proponuję, aby nie przerywać posiedzenia Komisji tylko zorganizujemy jeszcze jedno posiedzenie, na którym rozpatrzymy uzupełnione, rozszerzone dane – zgodnie z wnioskiem pana przewodniczącego, w którym prosi o szczegółowe dane z podziałem na priorytety i działania. Myślę, że spokojnie można będzie to uzupełnić i w najbliższym czasie ponownie spotkamy się na posiedzeniu Komisji, żeby dyskutować o wykorzystaniu środków unijnych. Czy jest zgoda panie ministrze?

Podsekretarz stanu w MRR Marceli Niezgoda:

Oczywiście dostosujemy się do oczekiwań Komisji.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dobrze. Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś zgłoszenia do dyskusji, jakieś pytania? Pan poseł Ożóg – bardzo proszę.

Poseł Stanisław Ożóg (PiS):

Dziękuję bardzo pani przewodnicząca. Panie ministrze, pan był łaskaw powiedzieć, że Komisja Europejska odblokowała 3,5 mld zł na drogi. Mam konkretne pytanie – czy również na trzy odcinki, co do których zachodzi nadal podejrzenie o zmowę cenową, m. in. Radymno – Korczowa? Czy te pieniądze zostały w tym przypadku odblokowane? Pytam, bo różne sprzeczne informacje z kręgów rządowych na ten temat docierają. Bardzo proszę o konkretną odpowiedź: czy tak, czy nie?

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś pytania?

Poseł Izabela Kloc (PiS):

Ja bym chciała tylko doprecyzować pytanie. Czy z pieniędzy unijnych zostaną zapłacone te trzy projekty, których dotyczyła zmowa cenowa? I czy w taki sposób mamy rozumieć to odblokowanie środków?

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę o odpowiedź, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MRR Marceli Niezgoda:

Już to powiedziałem w pierwszej części wypowiedzi, bo to pytanie zostało powtórzone po raz trzeci. Odpowiedzi udzielimy w formie pisemnej.

Poseł Izabela Kloc (PiS):

Ale dlaczego? A pan Ożóg…

Głos z sali:

To są jakieś żarty.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Bardzo proszę – pan poseł Kuźmiuk.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

Jak rozumiem, pan minister chce ustalić stanowisko rządu w tej sprawie i dać odpowiedź na piśmie. Skoro miałoby to być na piśmie, to chciałbym, panie ministrze, wyjaśnienia kwestii, która także funkcjonowała publicznie. Mianowicie, zarówno pana szefowa – pani minister Bieńkowska – jak i szef resortu transportu pan minister Nowak mówili o tym, że polski rząd czy też te dwa polskie ministerstwa zawiadomiły Komisję Europej-

ską o zmowie cenowej na tych trzech inwestycjach drogowych. Jednak skądinąd wiemy, że tak niestety nie było. Komisja Europejska zablokowała te środki 21 grudnia 2012 r. po informacji prasowej w Polsce, że prokuratura wszczęła postępowanie. Natomiast opinia publiczna dowiedziała się o tym fakcie pod koniec stycznia. Tak więc, panie ministrze, jeśli będzie przygotowywana odpowiedź na piśmie, bo nie może pan jej udzielić dzisiaj, chciałbym, żeby precyzyjnie była wyjaśniona także ta kwestia (oczywiście też na piśmie): kiedy, w jaki sposób instytucje europejskie zostały zawiadomione przez polski rząd o tych trzech zmowach cenowych. Bo dobrze by było, żebyśmy wreszcie dowiedzieli się jaka jest w tej sprawie prawda. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję. Czy są jeszcze pytania? Nie widzę zgłoszeń. Czy pan minister? Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MRR Marceli Niezgoda:

Pan poseł życzył sobie, aby doprecyzować kiedy. To było w 2010 r. Precyzyjna data zostanie podana w piśmie. Bo, jak rozumiem, pan poseł życzył sobie tej odpowiedzi w formie pisemnej, tak?

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

Tak. Jeżeli pan minister na te podstawowe pytania będzie odpowiadał pisemnie, to dobrze byłoby, aby i w tej kwestii była odpowiedź pisemna.

Podsekretarz stanu w MRR Marceli Niezgoda:

To znaczy, w 2010 r. – jeżeli taka odpowiedź satysfakcjonuje pana posła – była przesłana informacja do Komisji. Natomiast precyzyjna data…

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

W 2010 r.?

Podsekretarz stanu w MRR Marceli Niezgoda:

Chciałbym to móc doprecyzować mając dostęp do dokumentów. Natomiast tak właśnie było.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

A decyzja o zatrzymaniu środków nastąpiła 21 grudnia 2012 r., tak? Bardzo ciekawe.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Panie pośle, będzie informacja pisemna, będziemy później o tym dyskutować. Czy są jeszcze jakieś zgłoszenia do dyskusji? Bardzo proszę.

Poseł Andrzej Sztorc (PSL):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo. Myślę, że to prawidłowo, jeśli chodzi o pytania szczegółowe. Gdyby pan minister mógł, to na pewno by odpowiedział. I nie należy upatrywać sensacji w tym, że odpowiedź zostanie udzielona w formie pisemnej. A widzę, że tu szuka się sensacji. Dla mnie jest oczywiste, że Komisja Europejska dowiedziała się o sprawie już w momencie, kiedy było prowadzone śledztwo przez prokuraturę w Polsce. Dla mnie to jest oczywiste, ale minister to potwierdzi – żeby nie było, iż się pomylił – w odpowiedzi pisemnej. W momencie, kiedy Komisja, po wstępnym dochodzeniu, uznała, że prowadzone jest prawidłowo dochodzenie przez władze polskie, to odblokowała środki. Dla mnie to jest oczywiste. Natomiast pan zadał pytanie i myślę, że spokojnie trzeba poczekać na odpowiedź pisemną.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Tak jest. Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej zgłoszeń. Wobec powyższego przyjmujemy obecną informację. Czekamy na jej rozszerzenie na kolejnym posiedzeniu Komisji. Czy jest sprzeciw?

Poseł Izabela Kloc (PiS):

Nie, nie przyjmujemy tej informacji.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Pani przewodnicząca, bardzo przepraszam, ale to ja prowadzę posiedzenie. Przyjmujemy tę informację i oczekujemy na jej rozszerzenie…

Głosy z sali:

Nie ma co przyjmować, pani przewodnicząca. Informacja jest niewystarczająca…

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

To są opinie poszczególnych państwa posłów. Jeżeli będzie wniosek o nieprzyjęcie, to go przegłosujemy. Jeśli nie będzie takiego wniosku, to nie będziemy głosowali. Bardzo proszę, pan poseł Makowski.

Poseł Tomasz Makowski (RP):

Ja bym zaproponował inną formę. Komisja zapoznała się z informacją i podjęła decyzję, że jest niewystarczająca, w związku z czym prosi pana ministra o jej uszczegółowienie na następnym posiedzeniu. I tyle.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Tak jest. Właściwe to jest to samo, co ja powiedziałam. Tak więc, zapoznaliśmy się z informacją i prosimy o jej uszczegółowienie na następnym posiedzeniu Komisji. Czy jest zgoda? Jest zgoda. Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.